

Cene žaganega lesa iglavcev: rezultati ankete

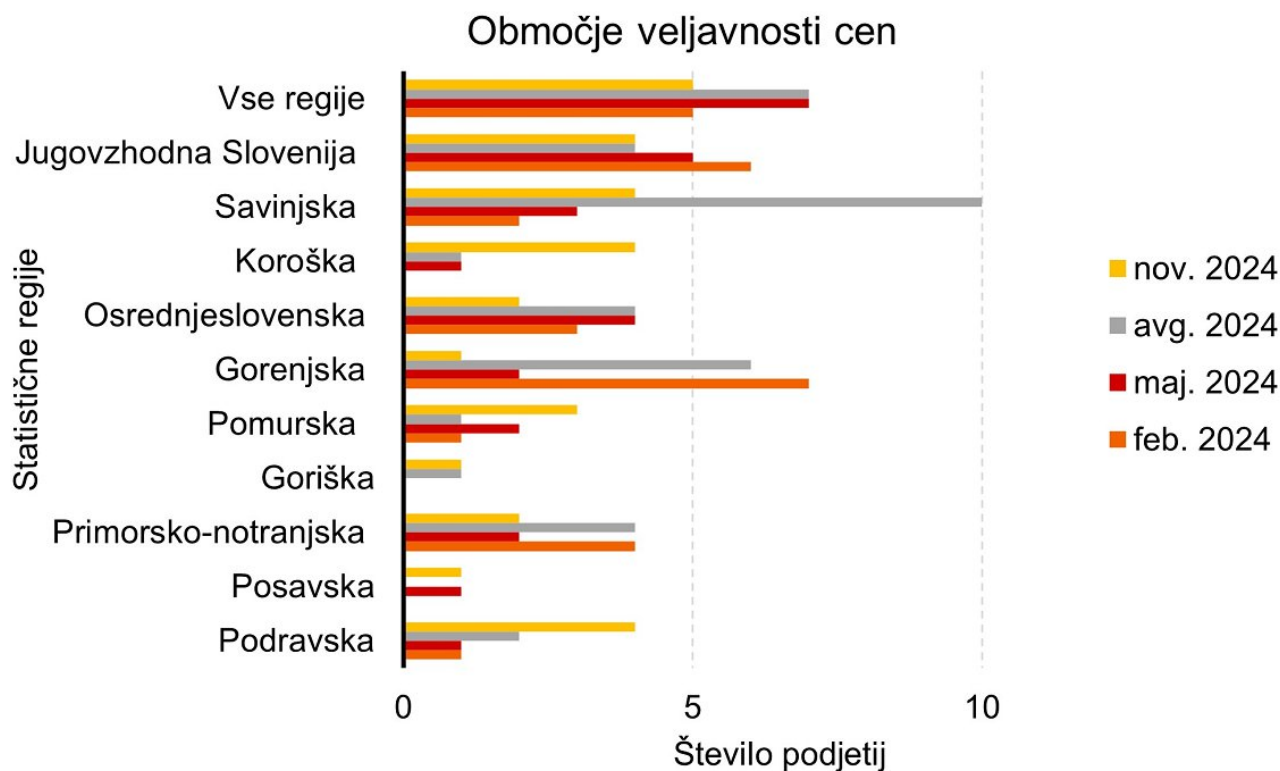
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
dr. Matjaž Dremelj, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 11.12.2024 (<https://doi.org/10.20315/10.20315/IG.2024.0058>)

Na Gozdarskem inštitutu Slovenije smo letošnjega novembra četrtrič v letu 2024 opravili raziskavo prodajnih cen žaganega lesa iglavcev v Sloveniji. Raziskavo opravljamo redno, v četrletnih intervalih, od začetka leta 2021, z namenom spremljanja dinamike cen žagarskih proizvodov na trgu. V tokratni objavi prikazujemo rezultate iz ankete, kjer navajamo prodajne cene (brez vključenega DDV in prevoza) posameznih proizvodov za mesec november 2024.

Vprašalnik o novembrskih cenah žagarskih proizvodov smo posredovali 323 podjetjem. Anketa je bila aktivna od 17. 11. do 2. 12. 2024. Vprašalnik je ustrezno izpolnilo 27 podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo žaganega lesa iglavcev. Tokrat je poročalo največ podjetij (18,5 %), pri katerih cene proizvodov veljajo v vseh regijah Slovenije, s 14,8 % sledijo podjetja, katerih cene veljajo v regijah Koroške, Podravske, Savinjske ter Jugovzhodne Slovenije (slika 1).

Slika 1: Območja veljavnosti cen žagarskih proizvodov po statističnih regijah Slovenije, ki smo jih pridobili v februarju, maju, avgustu ter novembru 2024.

Največ sodelujočih podjetij (80,8 %) predstavljajo manjši žagarski obrati z letno proizvodnjo do 5.000 m³ žaganega lesa iglavcev, sledijo podjetja s povprečno letno proizvodnjo od 10.000 do 20.000 m³ (11,5 %).

Cene žagarskih proizvodov je tokrat posredovalo 18 podjetij. Podatke prikazujemo za proizvode, kjer imamo za posamezen mesec zbranih 5 prodajnih cen ali več (preglednica 1).

Preglednica 1: Povprečne in srednje (mediana) vrednosti izbranih žagarskih proizvodov iglavcev nekonstrukcijskega lesa za meseca avgust in november 2024 (prikazujemo prodajne cene v EUR/m³; brez vključenega DDV in prevoza)

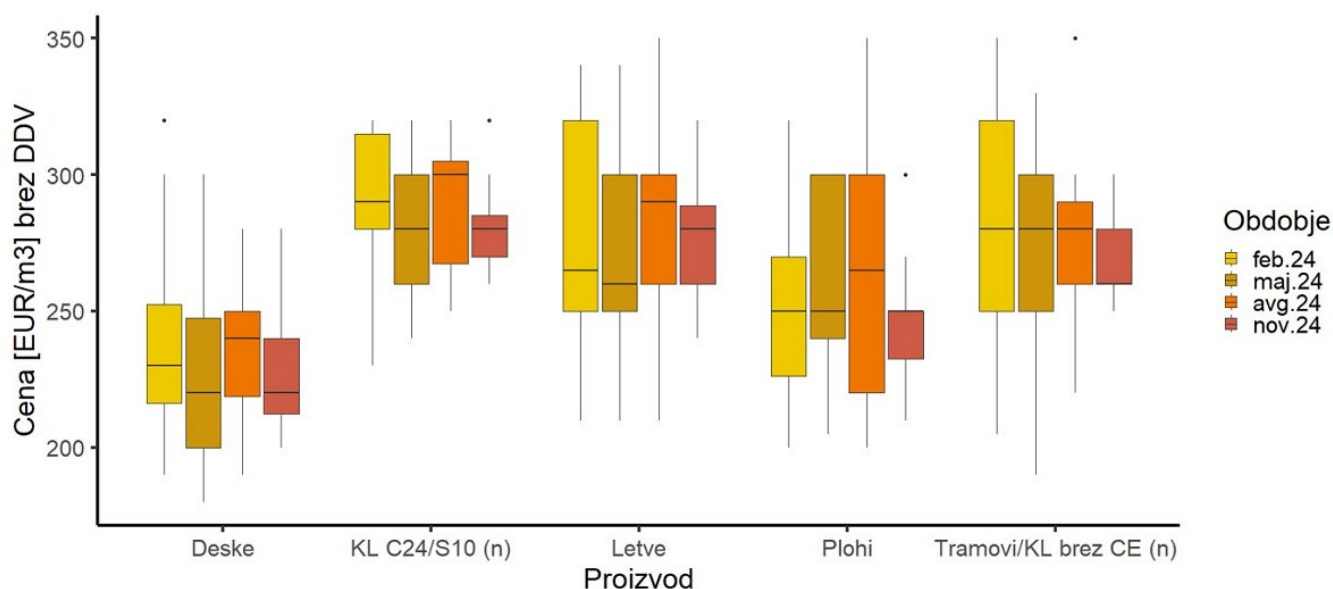
		Avgust 2024		November 2024	
		<i>n</i>	Mediana (EUR/m ³)	<i>n</i>	Mediana (EUR/m ³)
Nekonstrukcijski les (robljen)					
Smrekovina	Tram (greda), nesusen	18	265	16	260
	Morali, nesuseni	17	280	14	255
	Deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesusene	12	300	6	300
	Deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušene v sušilnici	6	450	3	-
	Plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesuseni	13	300	8	300
	Plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušeni v sušilnici	6	450	3	-
	Deske za palete/embalažo	10	190	14	200
	Deske za palete/embalažo, po ISPM 15	5	240	8	215
	Les za izvoz v tretje države (ladijski transport)	5	230	5	245
Jelovina	Tram (greda), nesusen	8	260	10	260
	Morali, nesuseni	7	240	7	260
	Deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesusene	4	-	6	300
	Deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušene v sušilnici	2	-	3	-
	Plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesuseni	4	-	7	300
	Plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušeni v sušilnici	2	-	3	-
	Deske za palete/embalažo	6	195	8	200
	Deske za palete/embalažo, po ISPM 15	5	245	5	220
	Les za izvoz v tretje države (ladijski transport)	5	230	3	-
Nekonstrukcijski les (nerobljen)					
Smrekovina	Zadnja krajna deska, nesusena	6	210	8	215
	Deske 24 mm – ozke, nesusene	13	220	13	220
	Deske 24 mm – široke, nesusene	13	215	13	220
Jelovina	Zadnja krajna deska, nesusena	3	-	6	230
	Deske 24 mm – ozke, nesusene	6	220	8	215
	Deske 24 mm – široke, nesusene	6	220	8	225

Preglednica 2: Povprečne in srednje (mediana) vrednosti izbranih žagarskih proizvodov iglavcev konstrukcijskega lesa za meseca avgust in november 2024 (prikazujemo prodajne cene v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza)

		Avgust 2024		November 2024	
		<i>n</i>	Mediana (EUR/m ³)	<i>n</i>	Mediana (EUR/m ³)
Konstrukcijski les					
Smrekovina	Konstrukcijski les s CE oznako C24/S10, nesusšen	10	300	11	280
	Konstrukcijski les brez CE oznake, nesusšen	11	280	11	260
	Deske debeline od 18 do 40 mm, nesusšene	17	240	15	220
	Plohi debeline nad 40 mm, nesusšeni	16	265	15	250
	Letve debeline od 30 do 40 mm in širine do 50 mm s CE oznako, nesusšene	10	300	9	280
	Letve debeline od 30 do 40 mm in širine do 50 mm brez CE oznako, nesusšene	14	280	11	260

Žagan les za konstrukcijske namene

Cene žaganega lesa smreke za konstrukcijske namene so se v novembru znižale za vse spremljane proizvode, in sicer za 6 do 8 % v primerjavi s preteklim zbiranjem v avgustu (slika 2). Najvišjo ceno sta dosegla konstrukcijski les s CE oznako C24/S10 in letve debeline od 30 do 40 mm in širine do 50 mm brez CE oznake, ki je znašala 280 EUR/m³. Ta cena je za 7 % nižja v primerjavi z avgustom ter v primeru letev enaka, v primeru konstrukcijskega lesa tipa C24/S10 pa za 2 % višja v primerjavi z novembrom 2023. Najnižjo ceno v tej skupini proizvodov še vedno dosegajo deske, katerih dimenzije spremljamo, in sicer je le ta v novembru znašala 220 EUR/m³, kar je 8 % manj kot v avgustu in 4 % manj kot v lanskem novembru.

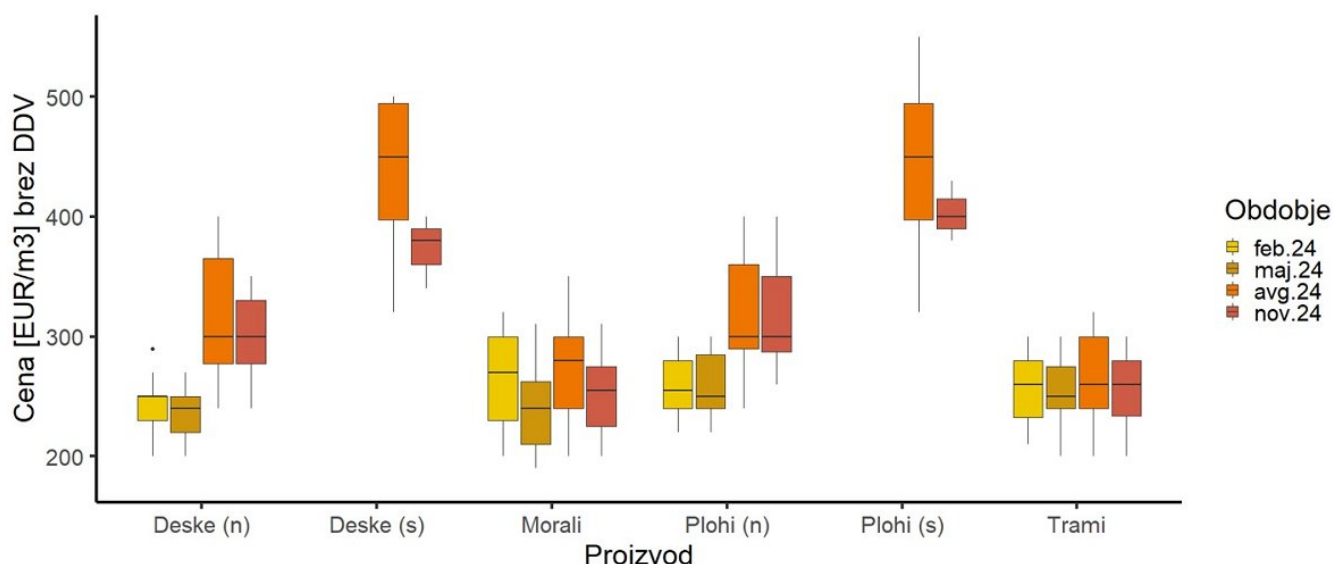

Slika 2: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti (mediana) zbranih prodajnih cen za konstrukcijski les smreke za posamezna četrletja leta 2024 (prečka v okviru z ročaji prikazuje mediano, ročaji pa prikazujejo minimalno in maksimalno poročano ceno)

Opomba: Navedeni so podatki za sledeče proizvode: Deske 18 do 40 mm, nesušene (deske); Konstrukcijski les C24/S10 s CE oznako, nesušen (KL C24/S10 (n)); Letve 30 do 40 mm in širine 50 mm CE oznako, nesušene; 30 do 40 mm in širine 50 mm brez CE oznake, nesušene (letve); plohi debeline nad 40 mm, nesušeni (plohi); konstrukcijski les brez CE oznake, nesušen, ki za prejšnja obdobja z izjemo novembra in avgusta 2024 zajema: tramove 60 x 80 mm (do 5 m), tramove 100 x 200 mm (do 5 m), tramove 140 x 140 mm (do 5 m), tramove 140 x 140 mm (nad 6 m) (tramovi/KL brez CE (n)); prodajne cene so prikazane v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza.

Žagan robljen les za nekonstrukcijske namene

Cene nekonstrukcijskega robljenega lesa smrekovine so se pri večini proizvodov znižale v primerjavi s spremljanjem cen v avgustu 2024, pri dveh spremljanih proizvodih pa so cene ostale enake (slika 3). Pri izdelkih iz jelovine pa so se novembrske cene malenkost zvišale ali ostale enake v primerjavi z letošnjim avgustom. Najvišjo ceno v tej skupini proizvodov pri smrekovini dosegajo deske mizarske kvalitete, sušene v sušilnici, njihova cena znaša 380 EUR/m³ (+27 % višjo ceno v primerjavi z nesušenim mizarskim lesom). V primerjavi z avgustovskimi cenami so cene za nesušen mizarski les enake. V primerjavi z avgustovskimi cenami imajo smrekovi tramovi nižjo ceno za 2 %, morali pa za 9 %. V primerjavi s cenami v novembru 2023 so se cene smrekovih tramov zvišale za 6 %, cene nasušenega mizarskega lesa so se prav tako zvišale, v primeru desk za 22 %, v primeru plohov pa za 20 %.

Slika 3: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti zbranih cen za nekonstrukcijski robljen žagan les smreke za posamezna četrtletja leta 2024 (prečka v okviru z ročaji prikazuje mediano, ročaji pa prikazujejo minimalno in maksimalno poročano ceno)

Opomba: Navedeni so podatki za sledeče proizvode: deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesusene (deske (n)); deske debelin od 18 do 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušene v sušilnici (deske (s)); morali, nesuseni; plohi debelin nad 40 mm mizarske kvalitete I-II/0-1/A, nesuseni (plohi (n)); plohi debelin nad 40 mm, mizarske kvalitete I-II/0-1/A, sušeni v sušilnici (plohi (s)); trami (grede), nesuseni. Prodajne cene so prikazane v EUR/m³ brez vključenega DDV in prevoza.

Žagan nerobljen les za nekonstrukcijske namene

Cene nekonstrukcijskega nerobljenega žaganega lesa smreke in jelke, kjer spremljamo deske različnih tipov, so se pri večini le-teh zvišale v primerjavi s prejšnjim zbiranjem cen v avgustu letošnjega leta. Naj opomnimo, da smo poimenovanje tipa deske – krajniki v tokratnem anketnem vprašalniku spremenili v tip »zadnja krajna deska«. Pri deskah iz smrekovine so cene širokih in ozkih desk znašale 220 EUR/m³, cena zadnje krajne deske pa je znašala 215 EUR/m³. V primerjavi s preteklim zbiranjem v avgustu so novembrske cene za ozke deske višje za 10 %, za zadnjo krajno desko so višje za 2 %, za široke deske pa cena ostaja nespremenjena. V primerjavi z novembrom 2023 pa je letošnja novembrska cena višja za 10 % v primeru ozkih desk, za 5 % v primeru širokih desk ter nižja za 7 % v primeru zadnje krajne deske. Pri ozkih in širokih deskah iz jelovine so letošnje novembrske cene za 5 EUR/m³ nižje od smrekovih, cena jelovih zadnjih krajnih desk pa je višja za 15 EUR/m³ v primerjavi s smrekovimi. So pa cene jelovih desk za malenkost nižje v primerjavi z avgustom 2024, izjema so široke deske, katerih cena se je v novembru zvišala za 2 %. V primerjavi z lanskim novembrom cena zadnje krajne deske iz jelovine ostaja enaka, cena ozkih in širokih desk iz jelovine pa je višja za 10 %.

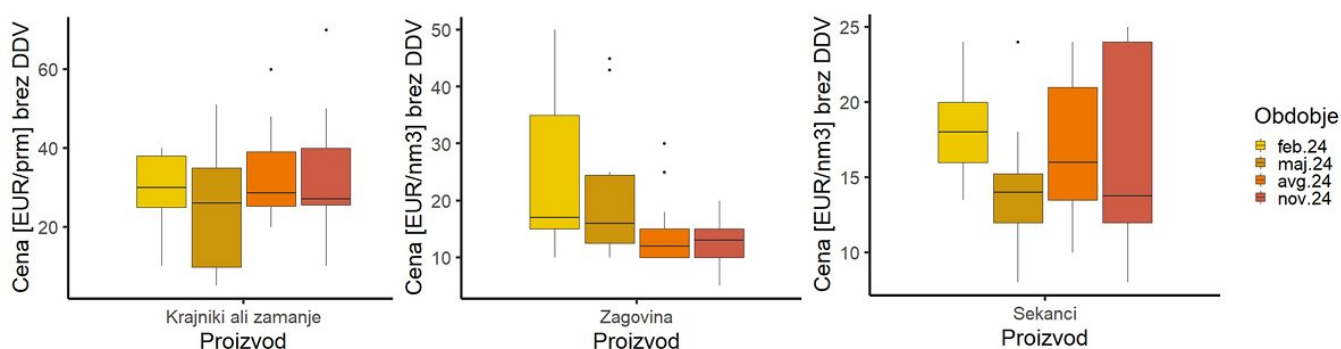
Embalažni les in žagan les za izvoz

Od avgusta naprej zbiramo podatke za nekaj novih žaganih proizvodov, in sicer za embalažni les ter žagan les za izvoz.

Srednje vrednosti zbranih cen v novembrski anketi kažejo, da se je cena smrekovih desk za palete/embalažo zvišala za 5 % v primerjavi z avgustom, cena jelovih desk pa je višja za 3 % (preglednica 1). Pri smrekovih in jelovih deskah, ki so bile toplotno obdelane po zahtevah ISPM15, pa so vrednosti padle za 10 % v primerjavi s preteklim zbiranjem cen. Srednja vrednost za smrekovino je tako znašala 215 EUR/m³, za jelovino pa 220 EUR/m³, kar predstavlja za povprečno 9 % višjo ceno v primerjavi s toplotno neobdelanim lesom. Srednja vrednost zbranih cen žaganega lesa smrekovine za izvoz (ladijski transport) v tretje države pa je v letošnjem novembru znašala 245 EUR/m³, kar je 7 % oz. 15 EUR/m³ več kot avgusta 2024.

Žagarski ostanki in sekanci

Cene žagarskih ostankov in sekancev nam je tokrat posredovalo skupno 16 podjetij. Prodajne cene so se v novembru za krajnike ali žamanje ter sekance znižale, za žagovino pa zvišale v primerjavi z letošnjim avgustom (slika 4). Srednja vrednost zbranih cen za krajnike ali žamanje je v novembru znašala 27 EUR/prm, kar je 5 % manj kot avgusta 2024. V primerjavi z novembrom 2023 je cena krajnikov ali žamanja prav tako nižja, in sicer za 10 % (takrat je cena znašala 30 EUR/prm). Cena žagovine se je v novembru zvišala glede na preteklo zbiranje v avgustu in je znašala 13 EUR/nm³, kar je 8 % ali 1 EUR/nm³ več. V primerjavi z lanskim novembrom je letošnja novembrska cena žagovine nižja kar za 48 %. Cena sekancev proizvedenih na žagarskih obratih je v novembru znašala 13,8 EUR/nm³, kar je 4,3 EUR/nm³ (oz. 24 %) manj kot avgusta 2024 in 7,3 EUR/nm³ (oz. 35 %) manj kot novembra 2023.

Slika 4: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti (mediana) zbranih cen za žagarske ostanke in sekance za posamezna četrtletja leta 2024 (prečka v okviru z ročaji prikazuje mediano, ročaji pa prikazujejo minimalno in maksimalno poročano ceno)

Graf prikazuje cene žaganega lesa v €/m³ brez DDV. Na portalu WCM je mogoč prikaz cen za posamezno drevesno vrsto, kategorijo in željeno vrsto izdelka.

Grafičnik prikazuje cene žaganega lesa v EUR/m³ za drevesno vrsto **Smreka** v kategoriji **Konstruktivski les** in vrsti izdelka **Konstruktivski les s CE oznako C24/S10, nesušen**.

Cene se zbirajo vsako četrtnoletje. Rimske številke za letnico pomenijo zaporedno številko četrtnoletja (npr. 2023-I pomeni prvo četrtnoletje leta 2023)

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala z nami in nam posredovala podatke.